

BİLİNMEZLİK ÇAĞI

Yıl 2072- Edirne Koridoru

Avuçlarına doladığı deri kayışı gerisingeri çekti. Alışlagelmiş kişneme değil, dişlilerin ahenkli dönüşünden ve mide boşluğunda asılı kömürlü kazandan buharlı tıslamalar duyuldu. Mekanik at, binicisini düşürmeden yere indirme derdindeydi. Türlü spiral yaylar, irili ufaklı binlerce dişli, kuyruk süsü vermesi için kış tarafına gevşek vidalanan kemer benzeri paçavralara rağmen oldukça azametli görünüyordu. İri, büyük bir aygır boyutlarında, kapkara demir yığınıydı.

Ayağını sabitlediği çelik üzeniyi kenara iterek yere atladı İrfan-SKH1. Sokak Hizmetleri Başmüfettişiydi. Tamamı Mekanik Atlardan oluşan birliğiyle Selimiye Meydanı'na buharlı tren tıslamalarını andıran sesler çıkarıyorlardı. Bu birlik, bir nevi klasik araç tutkunları gibi çağı geriden takip eden binekler kullanıyordu.

Lağım Kumbaracıları, savaş sonrası Selimiye'nin yıkıntılarına karışan biyo-organları toplayıp satma hevesiyle yanıp tutuşurken, kazının terazisini ayarlayamamışlar ve yıkımdan sonra yeni toparlanan ülkede her şeyi baştan yazacak Sinan'ın gizemli sandukasını bulmuşlardı. Sokak Hizmetleri Mekanik Atlı Birliği; meraklı ahaliyi dağıtacak, sandukayı güvenle birliğe götürüp ehline teslim edecekti. Atın kızıl gözlerinden tıslayan buhar, kömürle çalışan midesindeki kazandan yayılan parıltıyı etrafa saçtığı sırada İrfan, Lağım Kumbaracıları'nın şefini çağırıyordu.

Şefin burnuna kadar doladığı şal etrafa savrulurken, bel altından kesilerek robotlaştırılmış bedeninin gacırdamaları sessizlikte yankılandı. Bu sırada neredeyse tüm Mekanik Atlı Birliği, artık nostaljiye karışmış tütünü tütürüyorlardı. Metalle kaynatılmamış çeneleri biyolojik olduğundan, alabildikleri kadar o yanık tadı almak istiyorlardı kuru tütün yapraklarından. Yoksa bitmek bilmeyen dumana sahip *Parmak Sigaralar* vardı elbet. Kimileri bunları sağ ellerinin serçe parmaklarına taktırır ve parmaklarından her daim nefes çektiklerinde nargileden hallice dumanı etrafa üfürürlerdi. Nefes alınmadığında ise kendiliğinden otomatik sönebiliyordu bu *parmak sigaralar*.

İrfan, mekanik atın demir kaburgalarının arasından mide kazanının sacına bastırarak yaktığı sarma tütünü dudaklarına götürdü. Yarım ağızla;

-Siz buldunuz şimdi bunu öyle mi?

-“Te buradan çıktı Beyefendi!”

Halk tabakası, memurlara her daim *beyefendi* derdi. Eski bir adetti bu. Henüz insanlık Uzay Çağına geçmeden alışlagelen unvanlardandı. Bazı alışkanlıklar değişmiyordu.

Lağım Kumbaracıları genelde çingene olurdu. Bazıları savaş sonrasında hayatta kalmak için farklı işler denemiş olsa da, birçokları yıkıntılardan betonlar arasına karışan biyo-organları ayıklayıp *Dehliz Pazarlarında* satma derdindeydi. Koridorlardaki yer altı pazarının adıydı *Dehliz Pazarları*. Edirne'deki Dehliz Pazarı'nın, Saraçlar'ın hemen altına uzandığını neredeyse herkes bilirdi fakat girişini asla bulamayan Sokak Hizmetleri yıllardır arayış içindeydi. Hatta bir keresinde İrfan atıyla birlikte devriye gezerken, şimdilerde dışı tamamıyla nanohücrelerle kaplı olan Ulu Cami'nin şadırvanındaki bir musluğu ters çeviren adama gözü takılmıştı. Atı köşeyi dönene kadar adam gözden kaybolmuştu bile. Acaba diye düşünmüştü bir anlığına...

Koridorlar da, dünyada şehirleşme yeniden revize edildiğinde inşa edilmişti. Değişen iklimden ötürü güney ve kuzey yönlü esen sert rüzgârların önünü kesmek adına duvarlar bu yönlere set gibi çekilmiş, doğu-batı yönlü düzlemsel olarak onar kilometrelik şehirler inşa edilmişti. Bunların da şekli koridoru andırdığı için şehirler artık *Falanca Koridoru* olarak anılıyordu. 2072 Türkiye'sinde doksan altı taneydiler.

Paslı göğün altında, ayağını sandukanın yanındaki molozlara dayadı İrfan. Bir yandan çingeneyi süzdü, diğer yandan eliyle sandukayı götürün anlamında salladı. Merak edip incelememişti bile. Onun dışında herkes oldukça ilgiliydi fakat o, sadece verilen görevi en kısa yoldan halletme derindeydi. Tütünden derin bir nefes aldı. Duman, mekanik atından çıkan buhar ile birlikte göğe doğru yükseldi.

-“Başkan teşekkürlerini ilettiler. Bunlar senin.” diyerek bileğindeki deri altı dijital cüzdanına güzel bir miktar para akışı sağladı. Çingenenin dijital lensleri parıldı. Üst üste teşekkürlerle geriye çekildi.

Mekanik Atlı Birliği, düzen olarak sandukayı yükleyip Sokak Hizmetleri Birliği'ne geri döndüler. Merkezin toplantı odasında, sandukanın bulunduğu alanı anlık olarak izleyen dronu kontrol eden amir de bulunuyordu. Sanduka getirildiğinde amir huysuzlanarak;

“Uzun sürdü. Başkan hatta dört dönüyor. Odaya girdiğinde küfürlere hazırlıklı ol.”

Umursamadan ilerledi. Kapı kendiliğinden şeffaflaşarak içinden geçilebilecek bir hale geldi. Kucağında, kenarlarında tozların dans ettiği sanduka ile birlikte ortadaki masaya yöneldi. Hararetli tartışmaların yapıldığı masaya yansıyan hologramlar –ki kendisi her zaman *Silüet Aynası* adını tercih ederdi- birden sessizleşti. İrfan'ın odaya girdiğini fark etmişlerdi. Masanın içinden hiddetle geçen Başkanın silüeti;

“İki dudağın arasında tütün sıkıştırıp at gibi geviş getireceğine hemen sandukayı getirsen ölür müydün ulan?”

“Uzun süredir böylesine kaliteli sigara göndermiyordunuz. Hangi koridorun ürün-“

“Yeter İrfan! Yeter. Seni o çarklı atlarının kömür bokunda boğmadan koy şu sandukayı masaya. Talimatımla da açacaksın. Yetti şu küstah tavırların. Sabrımın son demlerindesin artık, haberin ola.”

Başkan, İrfan'ın babasıydı. Oğlu İrfan Sokak Hizmetleri Başmüfettişliği görevi için biçilmiş kaftandı. Zaten sırf bunun için yıllarca özel olarak yetiştirilmiş, her kısmı nanohücrelerle robotlaştırılmamış, insani tarafları ve organları da bırakılmıştı. O yüzden düşünsel olarak makineleşmek yerine, her daim insani duygularla mantıksal kararlar almaya daha yatkındı.

Masaya koyduğu sandukayı aynı anda tamamı organik bileşenlere ve uzuvlara sahip Başkan, yarı insan-yarı mekanik yardımcılarını, tamamı yapay-zekâdan cisimleştirilmiş bakanlar izliyordu. Geleceğin elit zümresi, robotlaştırılmadan özel olarak yetiştiriliyordu. Rütbe azaldıkça vücuda parçalar dâhil edilirdi. Bedenleri biyo-organlarla kuvvetlendirilmiş olanlar daha uzun yaşardı. Elit zümre zenginlik içinde hüküm sürerdi ancak diğerlerinden daha kısa ömürlü olurlardı. Elit zümreye tabi olmak fedakârlıkları da beraberinde getiriyordu gelecekte.

Güvenlikten sorumlu yapay zekâ bakanı kendisine izin verilmeden konuştu. Önem derecesi yüksek tahminlerde bulunurken söz almayı beklemezdi. Soğuk metalden dövülen mekanik çenesi kasılarak açıldı. İnsansı sesi odada uğuldu;

-“Bu-“ dedi, “Beklediğimizden daha büyük bir şey.”

İrfan yan yan baktı fakat tepki vermedi. Sanduka oldukça kolay bir şekilde açıldığında içerisinden cam şişeyle korunmuş bir not çıktı. Eski Türkçe ile yazılmış bu notu camın içerisinden mantar tıpasını açarak çıkaran İrfan, yüksek sesle notu okudu. Kısa bir şiiri andırıyordu.

“Buldun ki serhâdın kalesi dökülmüş, kalmış virân
Sinan senden evvel bildi, ilk minarede bekler mermer bir imâm
Devrilmediyse kovuğu başından, biraz ez de utansın Melhame-i Kübra’dan
Bulursun kendini Kalu Bela’da, yeni doğan gibi anadan üryan”

Odadaki herkes sadece birbirine bakıyordu. Anlaşılmaya muhtaç bu garip sözlerin arkasından ne çıkacağı değil de, beklentileri karşılayamamasının getirdiği hayal kırıklığı, başkanın gözlerinden okunuyordu.

“Bu muydu beklediğimizden daha büyük bir şey?” diye isyan ederek robot bakanına sordu. Cevap gelmedi. Onun yerine İrfan-SKH1, babasını çıldırtacak küstahlıkla pişkin pişkin;

“Anlamadınız değil mi?” dedi.

Cebine yamadığı küçük keseden biraz tütün çıkartıp, dudaklarıyla güzelce ısladı çarşafı. Bir yandan tütünü dürüyor, diğer yandan konuşmaksızın tek tek gözlerine bakıyordu her birinin.

“Tekrar Selimiye’nin yıkıntılarına gitmem gerek. İşim bittiğinde neyle karşılaşacağımızı kestirmek oldukça zor fakat her şeye hazırlıklı olalım. Hepimiz.”

Birliğini hazır etti. Dört nala koşan mekanik atlar, uzun koridorun tek caddesinde boydan boya alevli bir rüzgâr gibi estiler. Gecenin koyuluğu, sıcak odunun sönen korunu andırıyordu. Koridorda karşılıklı dizilmiş, yarısı savaşta harap olan apartmanlarda geç saatteki son ışıklar da birer birer sönerken yel gibi süzülüler caddede. Savaş sonrasında ilan edilen sokağa çıkış yasağı tam tek mil uygulanıyordu. Kaldı ki, elektronik kontrol edilen apartman kapıları sadece izin verilen saatlerde kilitlerini gevşettiği için herhangi bir sorun da cereyan etmiyordu Edirne Koridoru’nda.

Selimiye’nin yıkıntılarında ulaştıklarında hiç şüphesiz zihninde şimşek gibi patlayan tek yöne ilerledi. Caminin ilk minaresinin devrilmiş molozlarına yaklaştığında minik, uçan fener dronunu etrafı taraması için işaretledi. Kısa bir taramanın ardından karanlıkta zar zor belli olan bir oluk fark etti. Yarım adamın geçebileceği genişlikte bir oluk, minarenin altına doğru uzanıyordu. İçeriye kayarak girdiğinde arkasında bekleyen adamları da peşi sıra yanından geldiler. Savaş öncesinde hiçbir şekilde dijital iskelet taramalarında dahi görülmeyen bu oyuk birkaç metre ileriye uzanıyordu. Ne hikmetse dronu çalışmayan İrfan, dönmeyen pervanelerinden tuttuğu cihazı eliyle tutarak ışığı kullanmaya çalıştı.

Birkaç adım sonra duvarın dibinde, yerden yükselen işlemeli bir sütunun tam üzerinde duran bir karış yükseklikte kukla benzeri bir adam maketi dikkatlerini çekti. Karanlıkta belli belirsiz seçilen bu makete yaklaştıklarında sütunun üstünde başında kovuğuyla, el pençe divan başı öne eğik, mermerden bir imam kuklası olduğunu anladıklarında İrfan’ın yüzünde keyiften vuku bulan bir tebessüm belirdi.

“Sinan senden evvel bildi, ilk minarede bekler mermer bir imam.” diye fısıldadı karanlık odada. Sonra devamını getirdi;

“Devrilmediyse kovuğu başından, biraz ez de utansın Melhame-i Kübra’dan”

Her şey iyice berraklaştı zihninde. Eliyle mermerden oyma bu yekpare imamın kavuğuna usulca bastırdı. İmamın kuklası, oymalı sütunun içine doğru göçtü. Sonra sütun da yere doğru gömülmeye başladı. Duvarlar sallanırken içeriye sızan tozlar nefes almayı zor hale getiriyordu. Ayaklarını bastıkları platform da sanki bir şeylerin içine göçüyordu. İmamın kuklası sütuna, sütun odanın zeminine, oda zemini binanın temeline, temel dağa... Adeta birer matruşka bebek gibi iç içe geçiyorlardı. Zelzele olurcasına her yer zangır zangır titriyor, dışarıdan duyulan panik çığlıkları ve kaosun sesi minik odanın duvarlarından yankılanıyordu. Yarım saat süren gümbürdeme nihayetinde durdu.

Mekanik Atlı Birliğin neferleri daracık odadan çıktıklarında her biri soğukkanlı yetiştirilmiş özel bir timi oluşturmalarına rağmen ağızları açık, şaşkınlıklarını gizleyememişlerdi. Bir tek İrfan, üzerindeki tozları silkelirken gördükleriyle mısraları eşleştirmeye gayret ediyordu. Edirne Selimiye Meydanı’nda yerin altından devasa bir şehir yeryüzünün kabuğunu yararak tomurcuk gibi göğe yükselmişti. Yerin altı üstüne gelmiş, savaşta en büyük yıkımın gerçekleştiği devasa meydandaki tüm yapılar yerin altına dönmüştü. Yerin altından da Sinan’ın gizlice inşa ettirdiği devasa bir kent ortaya çıkmıştı.

“*Bulursun kendini Kalu Bela’da, yeni doğan gibi anadan üryan*”

Bu sefer bunu tüm askerlerin duyabileceği şekilde söylemişti. Kimsenin anlam veremediği bu cümlelerin yankısı etrafa dolarken arkalarını dönen askerlerin muazzam nidaları eşliğinde göğü yarmaya yeltenen yepyeni ve ilk günkü haşmetiyle gizli kalan, görkemli bir Selimiye Camii ile karşılaştılar. Şehir, sanki daha dünya yaratılmadan evvel bile buradaymışçasına, tüm çıplaklığıyla toprağın karnına cenin gibi doğmuştu. Mimar Sinan, Selimiye’yi oyduğu dağın içine tamamen başka bir şehir inşa etmişti. Ölümünden yüzyıllar sonra bile bu şehrin inşası gizlice devam ettirilmiş, Melhame-i Kübra savaşından sonra küllerinden yeniden doğuşu temsil edecek akıl almaz mühendislik harikasının ortaya çıkmasını ummuştu.

Merkezin etrafında şekillenen ince işçilikli binalar, dökülmemiş boy boy duvarlar, kıvrılmadan hat şeklinde ilerleyen milimetrik hassasiyete sahip yollar, kubbeli çarşılar, kapalı pazarlar... Meydanlarla birlikte uçsuz bucaksız yeni bir Edirne, eskisiyle yer değiştirmişti. Zamanla bu yeni şehrin içerisinde keşfedilen ordugâhlar, cephanelikler ve bunların kuytu köşelerinde parşömenlere çizilerek özenle muhafaza edilmiş türlü silah taslakları, çağın çok ötesinde dahi kullanılabilecek bir işlevselliği de beraberinde getiriyordu.

Yüzlerce yıldır toprak altında gömülü kalan sadece bir şehir değil, korkunç bir zekâydı aynı zamanda. Aylar boyunca yapılan araştırmalar ve keşifler sonucunda gelecek, geçmişe yenilmişti. Bu muazzam keşfin devamında sadece Sinan’ın vâkıf olup sır gibi sakladığı yüzlerce yıl öncesinin fizik formülleriyle mercekler yeniden keşfedilmiş, ses ile gün ışığının hapsi ve kontrolüyle birlikte çeşit çeşit silahlardan kudretli bir savunma hattı oluşturularak, atmosferin gizli hazineleri gün yüzüne çıkarılmıştı. Gezegenlerin ve yıldızların tamamının noktasal koordinatları ve tek düzlemde buluşmalarıyla gün gün ortaya çıkabilecek ışımaya ve çekim kuvvetlerini kullanmayı öğreniyorlardı. Bu da kontrolü zor, muazzam bir güç demektir.

Yıl devretmeden önce insanlık Uzay Çağı’ndan çıkmaya hazırlanıyor, yeni bir çağ başlıyordu. Bilinmezlik Çağı... Edirne’den başlayan bu ilginç serüvenin sonunda dijitalleşmenin yanı sıra artık doğanın sırlarına vâkıf olmaya başlayan insanlık, savaşları bitirmek adına

birbiriyle iletişimi hat safhaya çıkarmıştı. Ortak bir kaygısı vardı insanoğlunun. Savaşlar sonucunda gittikçe kızışan küresel ısınmanın final çizgisine yaklaşan adımları, insanların dikkatini ölümden yaşama çevirmeyi başarmıştı.

İrfan'ın babası ölüm döşeğindeyken yeni başkan tayin edilen İrfan-SKH1, iki eli arasına aldığı bu mutlak gücü savaşlar için değil insanlık için kullanacaktı. Koridorlar yerini gökyüzü şehirleri ve yüzer koloni şehirlerine bırakmış, *Bilinmezlik Çağı* adına yaraşır şekilde sonu gelmez keşiflerle başlamıştı.

Eski başkan oğlunun ellerini tuttu;

“Ne garip. Daha dün gibi... Üzerimize düşen bombalar, içimizdeki hainler, köşeye sıkışmışlık hissi... Sadece bizim için değil, tüm dünya için... Tarih boyunca... Hep böyle... Fakat şimdi, elindeki bu kontrolü zor gücü nasıl kullanacağını insanlığın gidişatını belirleyecek. Adın gibi ol evlat, anla ve bil. Anla ki öğren, bil ki öğret.”

Cevap vermedi İrfan. Yatakta doğrulan yaşlı adamın güçsüz başı kucağına düştü. Bir an Sinan'ı hatırladı. İlim ve bilimi harman eden bu zekânın ölüme çare bulamamış olmasına küfretti. Yaşlı adamın gözlerini usulca kapadı. Yatağına uzattı. Yüzer şehirdeki başkanlık köşkünden ayrılırken başkanın vefatını duyuran siren sesleri yankılandı denizin üzerinde. Odadan çıktı. Uzun ve karanlık koridorda tütününü dürdü. Cebinden çıkardığı kibritin sonucusuyla son sigarasını yaktı. İnsanlığın barışa olan inancını korumak için babasının vasiyetini aklının köşesine kazırken kulağında şu eski şarkı çalıyordu;

*“Barış bahçesinin gülü,
Uzanmış hoyrat eli
Bat dikenim, bat dikenim
Barışı bizden sorarlar
Barışı bizden sorarlar.”*